

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
dos. Zaur Məmmədov
" " " 2024-cü il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050810 – "Turizm işinin təşkili"

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "Turizm siyasəti və planlaşdırılması" İşçi tədris planı kafedranı 08. 01. 2024-cü il 05 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Fənnin kodu: LPF-B13

Tədris ili: III (2023-2024). Semestr: VI

Tədris yükü cəmi: Ümumi: 50 saat. Auditoriya yükü 20 saat- (10 saat mühazirə, 10 saat məşğələ)

Təhsil alma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan

AKTS üzrə kredit: 5

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: Zamanov Fizuli Mirzəmməd oğlu i.ü.f.d., dos.

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

Məsləhət saati: II-V günlər: saat 12⁰⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı: fizuliz@list.ru

III. Təvsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. "Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış." İnkişaf konsepsiyası. Bakı-2012, 39 səh
2. "Azərbaycan Respublikasında 2016-2020-ci illərdə turizmin inkişafına dair Dövlət Proqramı. 2016.
3. Əli Cəbbarov. "Turizmin iqtisadi əsasları". Bakı-2015, 267 səh.
4. Əli Əlirzayev. "Turizmin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi". Bakı-2011, 493 səh.
5. Ə.Q.Əlirzayev, E.Ə.Əlirzayev. "Azərbaycanın sosial-iqtisadi problemləri, konseptual yanaşma, maliyyə-büdcə və sahələrarası proqnozlaşdırma mexanizmləri". Bakı-2012, 583 səh.
6. Turizmin əsasları: dərslik / müəllif kollektivi; dosent B.Ə. Bilalov və dos. Ç.G. Güllaliev - in redaktəsi ilə. Bakı, "QHT Nəşriyyatı", 2015. 496 s.
8. Turizmin davamlı inkişafı yerli planlaşdırma üzrə vəsait. Bakı, 2012. 59 səh.
9. Turizmin Qlobal etik məəcəsi. Ümumdünya Turizm Təşkilatı. 1999, 6 səh

Əlavə

10. Sabir Rəhimov. Turizm-ekskursiya işinin təşkili. Bakı-2004, 310 səh.
11. Kadir İOztaw, Turizm Ekonomisi: Genel Turizm Bilgileri, Nobel Nəşriyyatı, Ankara, 2002.
12. Laurence Geller, "The Demands of Globalization on the Lodging Industry", Flia Hospitality Review, Vol. 16, No: 1, 1998.

13. Mithat Zeki Dinçer, Turizm Ekonomisi Ders Notları, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, 2001.

14. www.azstand.gov.az

15. www.iso.org

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Karyera planlaşması", "Destinasiyanın idarə edilməsi" və "Bronlaşdırma sistemləri" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Turizm məhsulunun hazırlanması", "Turizm və sosial-mədəni servis xidmətində reklam" fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI. Fənnin təsviri: Turizm siyasəti dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin tərkib hissəsidir. Turizm siyasəti-dövlətin turist sənayesinin turist subyektlərini turist bazarının genişlənməsi inkişafına və onun səmərəli təşkilinə vətəndaşların turist tələbatının ödənilməsinə və turist subyektlərinin səmərəli təşkilinə yönəldilən fəaliyyətə deyilir. Bununla dövlət özünün siyasi-iqtisadi və sosial vəzifələrini reallaşdırır və təkmilləşdirir. Dövlətin turizm siyasəti, məcmuu tədbirlər çoxluğu olmaqla, respublikada bu sahənin iqtisadi-sosial rolunu və iqtisadi sistemdə vəzifələrini idarəetməkdir.

Turist siyasəti strategiya və texnikaya əsaslanır. Turizm strategiyası turizmin inkişafının konsepsiyasını məqsədli proqram və resursların səfərbərliyini əks etdirir. Turist taktikası konkret mexanizmləri və idarəetmə üsullarını müəyyən edir. Belə ki, turizmə vergi, turizm xidmətlərinin qiymətləndirilməsini müəyyən edir. Konsepsiyanın əsas məqsədi yüksək keyfiyyətli və rəqabət qabiliyyətli turizm kompleksini yaratmaq, ona yerli və xarici vətəndaşların tələbatının ödənilməsi imkanlarını genişləndirmək, ali məqsədə nail olmaq üçün əlverişli variantlar tərtib edib və reallaşdırmaqdır.

Tələbələrə turizm siyasəti, onun mahiyyəti və əhəmiyyəti eləcə də, ayrı-ayrı ölkələrin həmçinin, beynəlxalq turizm təşkilatlarının yeritdiyi turim siyasəti haqqında biliklər verməkdən ibarətdir.

"Turizm siyasəti və planlaşdırılması" fənni üzrə proqramda nəzərdə tutulan mövzuların səmərəli tədrisi bakalavr səviyyəsində iqtisadçı kadrlara turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri, turizm firmalarının peşəkar kadr siyasəti, dünya iqtisadiyyatında turizm siyasəti, turizm fəaliyyətinin planlaşdırılması haqqında lazımi biliklərin mənimsənilməsinə imkan verəcəkdir.

VII. Davamiyyətə qoyulan tələblər: Semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı 20%-dən artıq olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbənin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir: 50 bal semestr dövründə (o cümlədən 20 bal məşğələ dərslərində fəaliyyətə, 30 bal isə kollektiviumun nəticələrinə görə verilir), 50 bal isə imtahanda (hər bir билет 5 sualdan ibarət olmaqla **10 balla** qiymətləndirilir) toplayır. Seminar ərzində minimum **3** dəfə kollokvium keçiriləcəkdir. Tələbə kollokviumda iştirak etmədikdə jurnalda **0 (sıfır) bal** qeyd olunur.

Qiymətləndirmə meyarları aşağıdakılardan ibarətdir:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı **17 bal**dan az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr dövründə tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Tələbənin yekun qiyməti imtahana qədər və imtahanda toplanmış ballar cəmlənməklə aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

Yekun qiymət qeyri-kafi olan tələbə kursu bitirməmiş sayılır və onu növbəti ildə həmin fənn üzrə dərslərdə iştirak etmək şərtlə yenidən verməlidir.

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülür.

X. Təqvim planı: 10 saat müəhazirə, 10 saat seminar, Cəmi: 20 saat.

№	Keçirilən müəhazirə mövzularının məzmunu	Müəhazirə		Seminar	
		saa t	tarix	saa t	tarix
1	2	3	4	5	6
1.	Mövzu 1. Dövlətin turizm siyasəti iqtisadi siyasətin tərkibi kimi. Turizm siyasətinin formalaşmasına iqtisadi mexanizm və vasitələrin təsiri Plan: 1. Turizm siyasəti iqtisadi və sosial inkişafın tərkib hissəsi kimi 2. Dövlətin turizm tənzimlənməsinin əsas məqsədləri və vəzifələri 3. Turizm siyasətinin mexanizmləri, turizm proqramlarının təhlili. 4. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri 5. Turizm siyasətinin iqtisadi və qeyri-iqtisadi məqsədləri 6. Turizmdə qiymət siyasəti 7. Turizmdə maliyyə münasibətləri və maliyyə siyasəti 8. Turist fəaliyyətində vergitutuma siyasəti 9. Turizmdə sığortalımanın xüsusiyyətləri və sığorta siyasəti 10. Turizmdə reklam işi və reklam siyasəti Mənbə: 3,4,5	2		2	
2.	Mövzu 2. Turizmin inkişaf planları və onların hazırlanması. Turizm siyasətində zonalaşdırma, layihələr və marketing planı Plan: 1. Turizmdə planlaşdırılma siyasəti 2. Turizmdə planlaşdırma prosesi 3. Kurortların planlaşdırılması 4. Şəhər və yerli planlaşdırılma	2			

	5. Turizmin xüsusi növlərinin planlaşdırılması 6. Turizmin görməli yerlərinin planlaşdırılması 7. Planlaşdırmada zonalaşdırma 8. Dövlət və şəxsi sektor fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi 9. Tur proqramların hazırlanması və planlaşdırılması 10. Turizmde layihənin hazırlanma və həyata keçirilməsi mərhələləri 11. Bazarın planlaşdırılması və marketing strategiyası Mənbə: 3,4,5,6				
3.	Mövzu 3. Dünya iqtisadiyyatında turizm siyasəti. Dünya turizminin inkişaf perspektivləri. Beynəlxalq turizm iştirakçılarının turizm siyasəti və hüquqları Plan: 1. Dünya iqtisadiyyatında turizmin inkişaf təməlləri 2. Dünya iqtisadiyyatının inkişafında dövlətlərin turizm siyasəti 3. Turizm siyasətinin ölkələrin ödəmə balansına təsiri 4. Dünya turizminin inkişaf perspektivləri 5. Xarici ölkələrin aqroturizm siyasəti və inkişafı təcrübəsi 6. Böyük Britaniya və Fransanın turizm siyasəti 7. Dövlətin beynəlxalq turizm münasibətlərində iştirakının xüsusiyyətləri 8. MDB ölkələrinin turizm siyasətinin formalaşması mərhələləri 9. Ölkələrin turizm siyasətinə uyğun turizm idarəçiliyinin təşkilati-hüquqi formaları 10. Turistlərin siyasi və hüquqi statusu problemi: beynəlxalq və milli aspektlər 11. MDB dövlətlərində turoperator və turagentlərin siyasi və hüquqi statusu 12. Beynəlxalq turizmin siyasətini formalaşdıran Manila Bəyannaməsi Mənbə: 3,4,5,6	2		2	
4.	Mövzu 4. Turizm planlaşmasının vəzifələri və onun əsas istiqamətləri. Regional turizmin planlaşması və idarə olunmasının əsas istiqamətləri. Turizmde investisiya siyasəti Plan: 1. Turizm marketingi və turizm marketinginin hədəfləri 2. Turizmin strateji planlaşmasının xüsusiyyətləri. 3. Azərbaycan turizm sənayesinin inkişafına dair strateji planlaşma 4. Planlaşmanın mahiyyəti, turizmde onun yeri və əsas formaları 5. Regional turizmin strateji planlaşması 6. Turizmin idarəçiliyinin xüsusiyyətləri 7. Turizmin biznes və kommersiya planlaşması 8. Turizm bazarının proqnozlaşdırılmasının təkmilləşdirilməsi istiqamətləri 9. İnvestisiya və turizmde ondan istifadə xüsusiyyətləri 10. Turizmde investisiyaların formalaşması mənbələri və istifadə istiqamətləri 11. İnvestisiyaların iqtisadi səmərəliliyi 12. İnvestisiyaların idarə edilməsi Mənbə: 4,5,6	2			
5.	Mövzu 5. Regional turizm siyasəti və turizm ehtiyatlarının rayonlaşdırılması. Azərbaycanda turizm siyasətinin inkişaf perspektivləri. Turizmde kənd turizmi Plan:	2		1	

1. Turizm siyasətinə uyğun ehtyatlardan istifadənin rayonlaşdırılması				
2. Turizm ehtiyatlarının rayonlaşdırılmasında qiymətləndirmə kriteriyaları				
3. Ərazinin turizm potensialının məcmuu indeksi				
4. Turizm siyasətində rayonlaşmanın xarici təcrübəsi				
5. Regionlarda turizm dövlətin himayəçilik siyasəti				
6. Azərbaycanda dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri.				
7. Turizmdə sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsinin dövlət siyasəti				
8. Ölkənin milli turizm qanunvericiliyi turizm siyasətinin tərkibi kimi				
9. Azərbaycanda turizmin maddi-texniki bazası və onun inkişafı				
10. Azərbaycanın turizm bazarının formalaşdırılması iqtisadi siyasətin tərkibi kimi				
11. Turizmdə insan amili və onun tənzimlənməsi siyasəti				
12. Turizm firmalarında peşəkar kadr siyasəti və keyfiyyətin ölçülməsi				
Mənbə: 3, 4, 6				
Cəmi:	10	5		

XI. Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı:- Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətlərini;- Turizm siyasətinin formalaşmasına iqtisadi mexanizm və vasitələrin təsirini;- Turizmin inkişaf planları və onların hazırlanmasını; - Beynəlxalq turizm iştirakçılarının turizm siyasətini tədqiqatçı kimi qiymətləndirmək bacarıqlarını əldə edəcəkdir

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Dövlətin turizm siyasəti iqtisadi siyasətin tərkibi kimi öyrənilir.
- Turizm siyasətinin formalaşmasına iqtisadi mexanizm və vasitələrin təsiri müəyyənləşdirilir
- Turizm planlaşmasının vəzifələri və onun əsas istiqamətləri araşdırılır.
- Regional turizmin planlaşması və idarə olunmasının əsas istiqamətləri təhlil edilir.
- Turizmdə investisiya siyasəti müəyyənləşdirilir
- Regional turizm siyasəti və turizm ehtiyatlarının rayonlaşdırılması aparılır.
- Azərbaycanda turizm siyasətinin inkişafı perspektivləri öyrənilir.
- Turizmdə kadr siyasəti məsələləri araşdırılır

XIII. Tələbələrin fənn haqqında rəy və iradları:

XIV: Kollokvium sualları:

1. Turizm siyasəti iqtisadi və sosial inkişafın tərkib hissəsi kimi
2. Dövlətin turizm tənzimlənməsinin əsas məqsədləri və vəzifələri
3. Turizm siyasətinin mexanizmləri, turizm proqramlarının təhlili.
4. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri
5. Turizm siyasətinin iqtisadi və qeyri-iqtisadi məqsədləri
6. Turizmdə qiymət siyasəti
7. Turizmdə maliyyə münasibətləri və maliyyə siyasəti
8. Turist fəaliyyətində vergitutuma siyasəti
9. Turizmdə sığortalımanın xüsusiyyətləri və sığorta siyasəti
10. Turizmdə reklam işi və reklam siyasəti

XV. İmtahan sualları:

1. Turizm siyasəti iqtisadi və sosial inkişafın tərkib hissəsi kimi
2. Dövlətin turizm tənzimlənməsinin əsas məqsədləri və vəzifələri
3. Turizm siyasətinin mexanizmləri, turizm proqramlarının təhlili.
4. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri
5. Turizm siyasətinin iqtisadi və qeyri-iqtisadi məqsədləri
6. Turizmdə qiymət siyasəti
7. Turizmdə maliyyə münasibətləri və maliyyə siyasəti
8. Turist fəaliyyətində vergitutuma siyasəti
9. Turizmdə sığortalanmanın xüsusiyyətləri və sığorta siyasəti
10. Turizmdə reklam işi və reklam siyasəti
11. Turizmdə planlaşdırılma siyasəti
12. Şəhər və yerli planlaşdırılma
13. Turizmin görməli yerlərinin planlaşdırılması
14. Dünya iqtisadiyyatında turizmin inkişaf templəri
15. Dünya iqtisadiyyatının inkişafında dövlətlərin turizm siyasəti
16. Turizm siyasətinin ölkələrin ödəmə balansına təsiri
17. Dünya turizminin inkişaf perspektivləri
18. Xarici ölkələrin aqroturizm siyasəti və inkişafı təcrübəsi
19. Böyük Britaniya və Fransanın turizm siyasəti
20. MDB ölkələrinin turizm siyasətinin formalaşması mərhələləri
21. Turistlərin siyasi və hüquqi statusu problemi: beynəlxalq və milli aspektlər
22. MDB dövlətlərində turoperator və turagentlərin siyasi və hüquqi statusu
23. Beynəlxalq turizmin siyasətini formalaşdıran Manila Bəyannaməsi
24. Regional turizmin strateji planlaşması
25. İnvestisiya və turizmdə ondan istifadə xüsusiyyətləri
26. Turizmdə investisiyaların formalaşması mənbələri və istifadə istiqamətləri
27. Turizm siyasətinə uyğun ehtyatlardan istifadənin rayonlaşdırılması
28. Regionlarda turizmə dövlətin himayəçilik siyasəti
29. Azərbaycanda dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri.
30. Turizmdə sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsinin dövlət siyasəti
31. Ölkənin milli turizm qanunvericiliyi turizm siyasətinin tərkibi kimi
32. Azərbaycanın turizm bazarının formalaşdırılması iqtisadi siyasətin tərkibi kimi
33. Turizmdə insan amili və onun tənzimlənməsi siyasəti
34. Turizm firmalarında peşəkar kadr siyasəti və keyfiyyətin ölçülməsi

“Turizm siyasəti və planlaşdırılması” fənninin sillabusu 050810 –“Turizm işinin təşkili” ixtisası üzrə tədris planına əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “*İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə*” kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (08. 01. 2024-cü il protokol № 05).

Kafedra müdiri:

dosent A.T.Əfəndiyeva

Fənn müəllimi:

dosent F.M.Zamanov